EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Josep M. Mata-Perelló i Josep Girabal Guitart (Geoparc de la Catalunya Central) | Actualitzat el 21/04/2020 a les 10:33

L'encavalcament de Puig Sobirà

Es troba situat al Solsonès, prop de l'extrem septentrional. Es localitza al Nord de Canalda, dintre del terme d'Odèn, un dels municipis que formaran part del futur Parc Geològic i Miner del Solsonès?Alt Urgell.

El Puig Sobirà, que s'inclou dintre del Pirineu, forma part dels indrets que molt sovint s'anomenen Prepirineu. Tot i això és una part integrant de les serralades pirinenques que s'estenen pels sectors septentrionals de la comarca del Solsonès, per d'altra banda integrants de la Catalunya Central, com la totalitat de la comarca. Tot i així, el Puig Sobirà es situa ben a prop del límit meridional dels Pirineus, a tocar de la Depressió Geològica de l'Ebre, que s'estén per la major part de la comarca del Solsonès.

Si el Puig Sobirà és un relleu pirinenc, la Roca de Canalda, molt propera, ja pertany a la depressió acabada d'esmentar. És a dir, el límit entre les dues unitats geològiques que constitueixen el Solsonès passa prop d'aquest indret, com també passa prop de Berga. Aquest límit el constitueix l'anomenada Falla Sudpirinenca. I un indret directament relacionat amb aquesta estructura que marca el límit meridional del Pirineu és l'encavalcament de Puig Sobirà; de fet és l'encavalcament d'aquest cim sobre el Roc de Canalda. I és l'encavalcament, en aquest indret del Solsonès, dels Pirineus sobre la Depressió Geològica de l'Ebre. És a dir: aquí el primer es superposa al segon. En aquest lloc, els materials pirinencs del Cretaci es superposen sobre uns altres materials, també del Cretaci, lleugerament més joves. I aquests sobre uns altres materials, molt més joves, de l'Oligocè (d'uns 33 - 23 milions d'anys). De fet, es tracta d'un doble encavalcament. Tot i així, a la part més alta del Puig Sobirà, hi ha uns materials més joves, de caràcter carbonatat i més resistents a l'erosió, que pertanyen a l'Eocè i tenen una antiguitat d'uns 50 o 60 milions d'anys. Però es troben en una situació normal, sobre altres materials més antics, també carbonatats.

[despiece]**Nom del paratge:** Puig Sobirà.
Situació geogràfica: Terme municipal d'Odèn prop del poblet de Canalda. L'indret es molt proper al límit septentrional del terme, proper a la coneguda Roca de Canalda.
Situació geològica: Es localitza al Sistema Pirinenc, a l'extrem meridional del Pirineu, molt prop de la denominada "Falla Sudpirinenca".
Importància geològica: És d'una gran importància geològica, per l'encavalcament d'una de les dues unitats geològiques sobre l'altra. Cal fer esment que a la part superior hi ha uns materials carbonatats més joves, de l'Eocè, en posició normal sobre els altres materials de la base, que son del Cretaci. **Materials geològics:** Hi ha una notable diferència entre els materials encavalcants i els encavalcats. Els del Puig Sobirà són eminentment carbonatats i a la roca de Canalda, el bloc encavalcat, els materials son fonamentalment conglomerats.
Edat de formació: Cal situar-ho durant la fase àlgida del Plegament Alpí; això és durant l'Eocè, cap a uns 40 o 45 milions d'anys. Dels dos encavalcaments, primer es va produir el superior i després l'inferior.
Curiositats: El Puig Sobirà constitueix un dels indrets del Sistema Pirinencs que es fa més palès dintre del Solsonès perquè se situa a la primera línia dels relleu pirinenc, per sobre de la Depressió Geològica de l'Ebre, situada al Sud, normalment més baixa.[/despiece]